VERSLAG van de digitale inspreekavond over Statenvoorstel Omgevingswet georganiseerd door de commissie Omgevingsvisie van 11 februari 2021

Voorzitter:

De heer Eggermond

Aanwezig:

H. van Essen (gedeputeerde)

E.J. Broere (PVV), H. Chidi (D66), W.M.M. Hoek (50 Plus), M. de Jong (GroenLinks), dr. A.R.S. Karatas (GroenLinks), O. de Man (VVD), Msc. H.J. Rikkoert (ChristenUnie), H.O. Suna (PvdA), W.J.A. Weyers (JA21), C. Westerlaken (CDA), M. de Widt (D66), F. Hazeleger (SGP), R. van Reenen (50Plus), T. Schipper (SP)

Van ambtelijke zijde aanwezig:

dr. R. Poort (griffier) en G.J. van der Kroon (Notuleerservice Nederland)

1.1 Opening

De voorzitter opent deze digitale vergadering om 19.30 uur en heet alle aanwezigen van harte welkom in het bijzonder de insprekers van vanavond.

1.2 Vaststellen agenda

Deze vergadering zal geheel gewijd zijn aan de toelichtingen van de insprekers op hun ingezonden zienswijzen. Dit in voorbereiding op de voorbereidende commissievergadering van 17 februari a.s.
Het gaat vanavond niet zo zeer om het voeren van een discussie, maar om oordeels- en ideevorming.
Deze agenda wordt hiermee vastgesteld.
Dit verslag geeft uitsluitend de gestelde vragen en gegeven antwoorden weer naar aanleiding van de geleverde inspraak.

2.1. Insprekers over Statenvoorstel Omgevingsvisie en daarbij behorende stukken

1. De eerste inspreker is mevrouw Van Egmond, lid van het college van de gemeente Leusden, namens Stichting Het Groene Hart over 'Ruimte maken voor maakwerk'.

Mevrouw De Widt vraagt een nadere toelichting van mevrouw Van Egmond over zonnepanelen. Waar ziet mevrouw Van Egmond daarin problemen?

Mevrouw Van Egmond wijst erop dat het daarbij gaat om de gebieden waarin bodemdaling plaatsvindt en dus het waterpeil omhoog komt. Dat maakt die gebieden voor intensieve veeteelt minder interessant, omdat die bedrijfsvoering daardoor niet rendabel kan zijn. Die gebieden hebben echter andere mogelijkheden, zoals de versterking van de biodiversiteit, kruidenrijk grasland, belangrijk voor weidevogels. Die vogels blijven daar echter weg als er zonnepanelen worden neergezet. Dus de redenering: bodemdaling – geen intensieve veeteelt – dus zonnepanelen, dat vindt zij een wel erg makkelijke gedachtegang, omdat allerlei alternatieve doelen, waarnaar ook gestreefd wordt, dan worden overgeslagen.

Mevrouw De Man refereert aan hetgeen mevrouw Van Egmond zei over de kaart, namelijk om die wit te laten en de combinatie van 'wind en zon' niet op de kaart neer te leggen. Het systeem werkt echter zo dat dan die voorzieningen nergens neergezet kunnen worden. Hoe komen die voorzieningen er dan wel op het moment zij ergens gewenst worden?

Mevrouw Van Egmond wijst erop gezegd te hebben dat een aantal voor de hand liggende oplossingen wel mogelijk zijn. Zij heeft daarbij verwezen naar het advies van de adviseurs Ruimtelijke Kwaliteit, waarin wel afwegingen zijn gemaakt ten aanzien van het landschap. Vandaaruit zijn wel keuzes gemaakt. Die keuzes worden niet gemaakt als er puur gekeken wordt naar de (?) en de initiatieven die daaruit zijn voortgekomen. Als men alles laat zoals het is, heeft het weinig zin om nog met de provincie in gesprek te gaan.

De heer Hazeleger vraagt mevrouw Van Egmond aan te geven waar windmolens wel geplaatst zouden kunnen worden.

Mevrouw Van Egmond wijst erop dat men in Zuid-Holland gekozen heeft voor een infrastructuur dichtbij de stedelijke bebouwing. Zij ziet diezelfde keuzes gemaakt worden door de adviseurs Ruimtelijke Kwaliteit. Zij vindt die keuze voor de hand liggen, omdat daarmee de grote open ruimtes minder worden aangetast. Het gaat erom een soort coulisses voor windturbines te maken. Het is voor Het Groene Hart de vraag of windturbines voor de hand liggen, omdat voor die stichting 'openheid' de grootste kwaliteit is.

2. De volgende inspreker is de heer Th. Reijn van de gemeente Eemnes, wethouder

De voorzitter geeft richting de heer Reijn aan dat de commissieleden nu geen bevestiging kunnen geven op de door hem gestelde vraag. Hij verwijst daarbij naar de mogelijkheid dat er buiten deze vergadering daarover natuurlijk wel contact kan zijn. Hij zegt een schriftelijk antwoord toe richting de heer Reijn.

De heer Hazeleger wijst erop dat gisteravond ook aandacht besteed is aan deze kwestie. Naar aanleiding daarvan heeft hij de kaart erbij gepakt en gezien om welke gemeentes het gaat. Zijn vraag is of deze problematiek ook in deze gemeentes speelt.

De heer Reijn geeft aan dat hij en zijn achterban niet verder gekeken hebben dan Eemnes. Er zijn echter meerdere insprekers geweest met betrekking tot (?) , maar er is uitsluitend gekeken naar de situatie van Eemnes.

3. De volgende inspreker is de heer J.L. Scheffer van stichting De Boom

Mevrouw Rikkoert gaat in op de grondbezwaren in geval van zonnepanelen. Gelden die bezwaren ook als 20% tot 30% van het zonlicht belemmerd wordt?

De heer Scheffer benadrukt dat er dan vanuit gegaan moet worden dat 70% tot 80% van het bodemleven zal verdwijnen.

De heer Karatas vraagt de heer Scheffer nader in te gaan op waar Stichting De Boom voor staat. Dat geeft ook meer inzicht in de achtergrond van de ingediende zienswijze.

De heer Scheffer herhaalt dat Stichting De Boom eigenaar is van het landgoed De Boom aan de oostkant van Utrecht: 1151 ha groot; 17 pachtpolders; 35 huurwoningen; 35 erfpachtwoningen; een landhuis en de historische buitenplaats De Boom; een restaurant; een twintigtal

historische gebouwen. Dus De Boom is gewoon een heel groot landgoed. Wat overblijft uit de exploitatie van het landgoed wordt aan goede doelen besteed.

De heer Hazeleger vraagt de heer Scheffer aan te geven waar die zonnepanelen dan zouden moeten komen, want ze zullen toch ergens hun plek moeten vinden.

De heer Scheffer vindt dat er voorzichtig met de ruimte omgegaan moet worden. Als dat allemaal niet lukt dan zal men toch zijn toevlucht moeten nemen tot landbouwgrond. De NNN-gebieden zijn er niet voor niets. Verder zijn er de groene contouren. Die moeten niet geblokkeerd worden door daar zonnepanelen toe te gaan staan. Daar omheen zullen ontwikkelingen plaats moeten kunnen vinden.

Mevrouw De Man weet dat vragen soms voortkomen uit angst. Zij vraagt zich af hoe dat in dit geval speelt. De stichting van de heer Scheffer is eigenaar van het landgoed. Hoe werkt de systematiek daar? Is hij bang voor een 'inval' door de provincie?

De heer Scheffer ontkent dat er sprake is van een acute angst. Hij benadrukt dat er heel nauw samengewerkt wordt met de provincie juist wegens de vele natuurdoelstellingen die ook voor het landgoed gelden. Maar de provincie houdt zich niet alleen bezig met natuur, maar er zijn ook instanties die bezig zijn met regionale energiestrategieën bij voorbeeld. Daarbij wordt dan van alles geroepen. In hetgeen ter inzage ligt valt het op dat daar wel degelijk de mogelijkheid wordt geschapen om ook in de groene contouren zonnepanelen te realiseren. Dat is toch niet wenselijk. Die onwenselijke ontwikkeling is niet omkeerbaar als er eenmaal zonnepanelen hebben gestaan. Daarbij gaat het om termijnen van 25 jaar of langer. Het perspectief van lichamen als de provincie is doorgaans toch wat korter. Als dingen er eenmaal staan dan gaan ze meestal nooit meer weg!

4. De volgende inspreker is mevrouw I. Thierauf van Te Voet Wandelaars

Mevrouw Hoek vraagt mevrouw Thierauf nadere informatie te verschaffen over de wandelnetwerken, met name wat de klompenpaden betreft.

Mevrouw Thierauf antwoordt dat in het wandelroutenetwerk allerlei paden zijn opgenomen. Vrijwilligers hebben al die paden gelopen en beoordeeld op hun kwaliteit. Ook deskundigen hebben hun licht laten schijnen op de kwaliteit van het wandelnetwerk.

Mevrouw Hoek wijst erop dat de klompenpaden vaak gekoppeld zijn aan het Routebureau . Is daar ook overleg mee in verband met het behoud van de natuur en het ontwikkelen van wandelpaden

Mevrouw Thierauf antwoordt niet in dienst te zijn van het Routebureau. Zij is een vrijwilliger. Zij is wel heel blij met het Routebureau.

De heer Hazeleger is zelf ook enthousiast wandelaar en het valt hem op dat veel van de paden over de weilanden van boeren lopen. Hij vraagt zich af hoe dat geregeld is.

Mevrouw Thierauf legt uit dat als een dergelijk pad is vastgelegd voor tien jaar, daar een vergoeding tegenover staat. Als dat is vastgelegd, dan betekent dat dat de provincie er voor gaat zorgen dat er ook na die tien jaar middelen voor beschikbaar zijn. Als de boer geen vergoeding krijgt, dan haalt hij het bordje weg en vervalt het pad. Deze vergoeding voor agrarische gebieden is een heikel punt. Die vergoedingen zijn niet echt peanuts, maar het scheelt niet veel.

5. De volgende inspreker is de heer R. Vermeulen van Veenwind

De heer Hazeleger hoorde de heer Vermeulen zeggen dat jongeren minder kritisch zouden zijn over zonneterreinen en windmolens. Op welk cijfermateriaal baseert de heer Vermeulen zich daarbij?
Ten tweede hoorde hij de heer Vermeulen optimistische dingen zeggen over de steun voor de energietransitie. Is hij daarom voor een volksenquete

De heer Vermeulen heeft verschillende onderzoeken gezien, die hij op dit moment niet bij name kan noemen. Daaruit blijkt dat jongeren over het algemeen positiever kijken naar energieprojecten met wind en zon. Dat is zowel landelijk als in de Utrechtse gemeenten onderzocht.
Hij is zeker voor een enquête met betrekking tot de energietransitie.

De heer Karatas wil weten hoe de heer Vermeulen de groei vanuit de klimaatbeweging heeft ervaren. Verder wil hij weten hoe de milieuparticipatie leeft onder de leden van Veenwind.

De heer Vermeulen vertelt dat men binnen zijn coöperatie tot de conclusie is gekomen dat men de opdracht niet een op een overneemt zoals die door de overheid gesteld is. Natuurlijk zijn er vrijwilligers onder de leden, die zich zorgen maken over het milieu. Maar men heeft zich niet gecommitteerd aan de opgave die de provincie zichzelf gesteld heeft, namelijk om in 2040 klimaatneutraal te zijn. Die beweging wordt graag aan de overheid gelaten, omdat het een heel ingewikkelde discussie vergt, die dan nodig is. Die discussie heeft Veenwind losgelaten.
Ten aanzien van de tweede vraag wijst de heer Vermeulen erop dat zijn organisatie nog wat vroeg in de ontwikkeling verkeert om daar veel over te kunnen zeggen. Er zijn wel veel projecten 'die nog in de lucht hangen'. Er zijn wel al veel enthousiaste leden die onderschrijven wat de coöperatie wil, maar dat zegt nog niet heel veel.

Mevrouw Hoek wijst erop dat, in weerwil van het door de heer Vermeulen veronderstelde enthousiasme voor windmolens e.d., men in het noorden van de gemeente Ronde Venen besloten heeft geen windmolens te plaatsen. Dus het beeld is divers en niet overal zo pro wind- en zonne-energie.

De heer Vermeulen benadrukt namens zichzelf en Veenwind te praten. Hij kan niet namens de hele gemeente spreken.

6. De volgende inspreker is de heer R. de Maaijer, directeur regioplatform woningcorporaties Utrecht

De heer Suna hoort de heer De Maaijer spreken over de gehanteerde percentages betreffende woningbouwcategorieën. Hij wil weten wat het percentage zou moeten zijn om te kunnen voldoen aan de bestaande noodzaak. Waarom vindt de heer De Maaijer die 50% een afzwakking en niet een verbetering?

De heer De Maaijer benadrukt dat hij en zijn achterban het helemaal eens zijn met die 50%. Daar is echter aan toegevoegd "we zien dat op regionaal niveau". Als dat wordt weggelaten, dan lijkt hem dat sterker. Dan is het streven dus zondermeer 50%. Nu dat op regionaal niveau wordt gezien, vindt hij dat dat klinkt als een afzwakking.
De corporaties hebben een opgave op het gebied van de sociale-huur-sector [rest van de zin onverstaanbaar].

Mevrouw De Jong wil weten waar de heer De Maaijer aan tafel zit met de provincie waar dit soort zaken besproken kunnen worden. Dit, omdat de commissieleden vanavond niet direct kunnen antwoorden op de vragen van de insprekers.

De heer De Maaijer benadrukt goed samen te werken met de provincie. Het belangrijkste onderwerp op dit moment is de uitvoering van de woondeal(?) en de plancapaciteit. Daarover spreken de zestien gemeentes en de corporaties. De onderlinge banden zijn goed.

Mevrouw De Man komt terug op de uitspraak van de heer De Maaijer dat die 50% een afzwakking was, omdat het regionaal bekeken wordt. Volgens haar blijft 50% gewoon 50%. Dus in totaal worden er voldoende sociale huurwoningen gebouwd. Waar zit de angst van de heer De Maaijer dat dat dan misschien niet zou gebeuren, zo vraagt zij zich af. Het is toch zo dat met name op hele kleine gebieden die 50% niet altijd haalbaar is. De discrepantie kan dan elders worden opgelost. Een dergelijke benadering geeft meer bouwruimte voor de provincie. Ziet de heer De Maaijer dat niet zo?

De heer De Maaijer weet dat het om regionale afspraken gaat. Hij erkent dat niet in elk project de gestelde bouwpercentages haalbaar zijn. Dat inzicht bestaat al van ouds. Daarom is hij van mening dat de zin ("het wordt regionaal gezien") weggelaten kan worden. Hij denkt dat die 50% realiseerbaar is. Als dit ook de interpretatie van de provincie is, dan is hij gerustgesteld.

7. De volgende inspreker is de heer R. Schuler van werkgroep Natuurlijk Zeist-West

Mevrouw De Man weet dat de rode contour op het grondgebied van De Bilt ligt. Dus die gemeente kan bepalen wat ze daar gaat bouwen. Zij begrijpt dus de complexiteit. Zou de heer Schuler willen dat dat gedeelte daar wordt weggehaald?

De heer Schuler zou graag willen dat de mogelijkheden tot woningbouw daar weg zouden gaan. Hij begrijpt dat dat aan de gemeente De Bilt gevraagd moet worden in plaats van aan de gemeente Zeist. Die strepen staan ook in het open gebied tussen Zeist en Bunnik. Dat zijn gebieden waar de kern aan vast kan gaan groeien. Hij karakteriseert dat als verstedelijking.

De heer Karatas hoorde de heer Schuler zorgen uiten over de economische groei, tegelijkertijd hoorde hij ook dat de groen meegroeit. Hij hoort graag hoe de heer Schuler dat ziet in verhouding met de groei die op de provincie afkomt, gezien vanuit de Stichting Milieuzorg. Hoe kijkt de heer Schuler naar die groei? Wat zijn de kansen daarin?

De heer Schuler benadrukt dat open gebied, bij voorbeeld grasland, waarde heeft als open ruimte. Op het moment dat gezegd wordt dat groen meegroeit, dan zegt men eigenlijk dat groengebieden tot iets anders groen worden. De gebieden tussen Zeist en Bunnik zijn landschappen uit de twaalfde eeuw. Als men daar bos en parken van gaat maken, dan gaat dat landschap wezenlijk veranderen. Het zou het mooiste zijn als daar secundaire landbouw gaat plaatsvinden. Maar dan wordt gebied minder beschikbaar voor verstedelijking. Daarom heeft hij kritiek geuit op het kringparkconcept. Dat komt door de druk van de verstedelijking. Het is prima om natuur te gaan maken en te zorgen dat de landbouw weer biodivers wordt. Door de verstedelijking en gebieden voor werken, blijven er een soort enclaves over en een heel ander stedelijk landschap. Hij kijkt daar dus heel negatief naar. Hij pleit ervoor daar open en eerlijk over te zijn en de bevolking te vragen of dat is wat men wil. Het is de vraag of die groei zo hard nodig is ten koste van de kwaliteit.

Mevrouw De Widt vraagt de heer Schuler aan te geven wat hij had willen vertellen over kwelders.

De heer Schuler is van mening dat kwelwater een bijzondere kwaliteit is, die samenhangt met de Utrechtse Heuvelruggen. Tot zijn verbazing bestaat er helemaal geen kaart waarop kwelwaterzones inzichtelijk gemaakt worden. Daardoor zou dat geologische verschijnsel een bescherming krijgen. Hij heeft begrepen dat de drinkwaterwinning ten zuiden van Zeist leidt tot een verlaging van de kwelwaterstanden met een meter. Dat gebeurt dan met een vergunning voor waterwinning van de provincie. Dat vindt hij een onderwerp waaraan men met zijn allen meer aandacht moet besteden. Volgens GS valt dat onder de Blauwe Agenda, maar naar zijn mening behoort dat onderwerp ook in de Omgevingsvisie. Hij is hoogst verbaasd dat er in kwelwaterzones woningen kunnen komen, maar er kan geen kaart komen met ecologische verbindingen en kwelwaterzones. Hij vindt dat een grote omissie.

8. De volgende inspreker is de heer P. Greeven van stichting Milieuzorg Zeist e.o.

Mevrouw De Widt hoort de heer Greeven eindigen met 'Wat is er mooier dan Utrecht?' Dat wil zij meteen weten.

De heer Greeven dacht dat Friesland ooit als mooiste provincie werd gezien.

De heer Hazeleger hoorde de heer Greeven zeggen dat hij graag wilde dat er edelherten kwamen vanuit de Veluwe en hij zag ook hoe men daar met het klimaat omgaat. Hij krijgt daar graag een nadere toelichting op van de heer Greeven.

De heer Greeven meent dat als hij dat gezegd heeft, dat natuurlijk niet klopt. Hij wijt dat aan zijn snelle spraak. Hij verwijst naar zijn zienswijze en wijst erop , dat de trek van edelherten samenhangt met de klimaatverandering. Als de structuren dan ontbreken kunnen dieren zich niet verplaatsen. Dus door de klimaatverandering heeft Nederland andere ecologische structuren nodig, waaronder die ecologische verbindingen.

Mevrouw Rikkoert hoort de heer Greeven vragen om een andere studiefilosofie. Haar vraag is of hij daarbij ook pleit voor meer regie door de provincie.

De heer Greeven meent dat dat duidelijk zal zijn. Natuurlijk gaat het om alle betrokken partijen, maar het is altijd de provincie geweest die de echte voorwaarden tot stand gebracht heeft. Daardoor zijn netwerken ontstaan rond bepaalde waarden. Als er sprake is van een waarde, dan dient men de vraag te stellen wat dat betekent. Het gaat daarbij vaak om ontwikkelingen over gemeentegrenzen heen. Als daarin niemand de regie gaat voeren, wie gaat er dan echt voor waarden staan? Alle partijen spelen daarin een rol.

9. De volgende inspreker is de heer J. de Wit, voorzitter Stichting Feestcomité Eemnes

Deze bijdrage wordt op het laatste moment afgelast.

11. De volgende inspreker is de heer G. v.d. Wardt van Fulling Eemnes

De heer Hazeleger wil weten om hoeveel evenementen per jaar het gaat in Eemnes. Hoeveel moeten er geschrapt worden als het er maar twaalf mogen zijn per jaar?

De heer Van der Wardt hoopt dat er straks na de Coronatijd de Koningsdag weer gevierd mag worden. Eens in de twee jaar kent Eemnes een feestweek, die soms tien dagen duurt. Dat zouden dan dus al tien vergunningsdagen zijn. Dan zijn er ook nog kleinere evenementen, zoals sinterklaas. Het hele dorp ligt in een aandachtsgebied. Als daarin iets georganiseerd wordt, is

er een vergunning nodig. Dus dat leidt al gauw tot problemen met de vergunningsaanvragen. Hij denkt dat er nu een soort 'verdeel en heers' zal komen.

12. De volgende inspreker is de heer P. Kwakkenbos van De Groene Buffer

De heer Suna merkt dat de heer Kwakkebos boos is en teleurgesteld in de provincie. Dat vindt hij jammer, omdat PS niets anders wil dan de burgers te dienen. Hij bestrijdt dat de provincie niets doet voor betaalbare woningen voor ouderen en jongeren. Daarom vraagt hij zich af of de heer Kwakkebos de afgelopen twee jaar wel de vergaderingen van de provincie heeft gevolgd. Dan had hij gemerkt dat er provinciebreed veel aandacht is voor die problematiek.
Ten tweede komt het bij hem over alsof de stad Utrecht veel te zeggen heeft. Begrijpt hij de heer Kwakkebos goed dat deze Rijnenburg wel als een woningbouwlocatie ziet?

De heer Kwakkenbos wijst erop dat het deze provincie is, die in 2000 een motivatie aan de Tweede Kamer heeft gegeven. Dat betrof een visie die democratisch tot stand is gekomen. En die visie ziet Rijnenburg als een groeilocatie. Dus daar kan hij niet tegen zijn.
De heer Suna zegt dat er veel vergaderd is over betaalbare woningen, maar daar heeft hij in Harmelen nog niets van gemerkt. Het gaat erom dat de provincie nu nee zegt tegen 22.000 betaalbare woningen. Er gebeurt niets! De jeugd kan geen woning vinden, ze kunnen geen gezinnen stichten en geen verjonging brengen. De bevolking vergrijst! "Zet u zich daar nou eens voor in!"

Mevrouw De Man vraagt of de heer Kwakkenbos, een begenadigd en gepassioneerd spreker, bereid is om te komen spreken tijdens de conferentie Rijnenburg, die hopelijk dit jaar wordt gehouden.

De heer Kwakkenbos zegt dat graag te doen. Als hij ziet wat de gevolgen zijn, dan is zijn boosheid eraf. Hij heeft in vier minuten uitgesproken wat hem dwarszit, maar als hij kijkt naar (geluid valt weg) als groeilocatie, dan betekent dat dat de druk op het groene hart enorm wordt. De verdichting in de stad Utrecht met 60.000 woningen juicht hij toe. Het probleem is dat er 50.000 woningen gebouwd worden in de regio. Dat zijn er 22.000 te veel, zo benadrukt hij. De provincie heeft tot aan de Hoge Raad gestreden voor een geluidswal in Harmelen als verlenging van De Meern. Moet hij geloven dat dat een geluidswal voor een weiland blijft? Waarom ligt die geluidswal daar als het niet gaat om uitbreiding van woningbouw?

Mevrouw Hoek wil weten of de heer Kwakkenbos zich ervan bewust is dat de provincie uit verschillende partijen bestaat. Er moet daarom altijd een meerderheid zijn om een besluit aangenomen te krijgen. Zij raadt de heer Kwakkenbos aan zich in de verschillende partijen te gaan verdiepen in verband met de komende verkiezingen.

De heer Kwakkenbos zegt van mening te zijn dat de coalitie in de provincie doordramt en met de rug naar de burgers staat. Zijn verzoek is 'om te draaien' en met de burger de discussie aan te gaan over wat er in de regio rondom Utrecht van belang is. Zijn stichting adviseert iedereen contact met hen op te nemen, omdat zij veel te melden hebben, zoals dat er in de regio erg gejokt wordt over de bevolkingsgroei en de afname van het aantal personen per huishouden. Er wordt 40% gejokt!

13. De volgende inspreker is mevrouw B. Majoor van stichting Slagenlandschap Maartensdijk-Oost

Mevrouw De Man wijst erop dat het soms niet erg uitmaakt wat de hogere beschermingswaarde is, want de uitvoeringsregeling in de interim-verordening zegt vooral 'plant geen bomen', 'plant wel bomen' etc. daarom vraagt zij zich af of een bescherming van dit gebied van

invloed op wat in dat gebied uiteindelijk wel of niet mag? Is het wijzen op die extra beschermingslaag het doel van de inspraak van mevrouw Majoor?

Mevrouw Majoor vindt het belangrijk dat er over dat doel heel zorgvuldig wordt nagedacht. Dat er zorgvuldig wordt afgewogen of er in de uitbreiding van Maartensdijk, waaraan wordt gedacht, ook gedacht wordt over energie, een andere woningopgave etc. Daarbij moet men zich realiseren welke schade men aanbrengt als men het Slagenlandschap daarvoor aanwendt.

Mevrouw Rikkoert wil weten of de gemeente De Bilt plannen heeft voor het gebied met het Slagenlandschap, dus ten oosten van Maartensdijk.

Mevrouw Majoor geeft te kennen dat dergelijke plannen haar onbekend zijn. Zij weet niet of de gemeente De Bilt ook een woningopgave voor zichzelf ziet.

De heer Hazeleger wil allereerst weten of mevrouw Majoor tegen elke uitbreiding van Maartensdijk is. Is zij tegen het toestaan van een uitbreiding van de oude kern onder de voorwaarden van de verordening?
Als hij naar de kaart dan ziet hij dat woningbouw niet ten koste hoeft te gaan van het slagenlandschap als je dat op een goede manier aan laat sluiten bij de huidige opbouw van de kern.

Mevrouw Majoor benadrukt uitsluitend te zeggen voor het behoud van het Slagenlandschap te zijn. Dat betekent niet dat zij tegen iedere uitbreiding van Maartensdijk is.
Zij denkt dat de heer Hazeleger niet verkeerd ziet dat een uitbreiding van de kern zou betekenen dat daarmee het Slagenlandschap niet aangetast zou worden.

14. De volgende inspreker is de heer A. Doeser van buurtschap Oostbroek en Krommerijn loc. RMH

De heer Hazeleger benadrukt allereerst 'betrouwbaar bestuur' als kernwaarde te beschouwen. Verder gaf de heer Doeser met betrekking tot het UNESCO-gebied aan dat de partners zouden hebben moeten weten dat er een UNESCO-aanvraag lag. Is het de heer Doeser bekend dat de plannen er reeds waren voordat de UNESCO-aanvraag is ingediend?

De heer Doeser wijst erop dat de voorbereiding van die aanvraag al gaande was. De initiatiefnemers, waaronder de provincie, waren al actief bezig en het is ook de provincie die de aanvraag ondersteund heeft. Men had dus op de hoogte kunnen zijn.

15. De volgende inspreker is de heer R. Koot van Servicestation BP

Er zijn geen vragen voor de heer Koot.

16. De volgende inspreker is de heer P. van Veenen van Buren van Rijnenburg en Reijerscop

Er zijn geen vragen voor de heer Van Veenen.

17. De volgende inspreker is de heer E. Wieffer, ontwikkelaars voor zonneparken in Nederland: Groenleven, Solarfields en TPSolar

De heer Hazeleger herinnert aan hetgeen eerdere insprekers naar voren hebben gebracht betreffende de gevolgen voor de bodem van zonneparken. Verschillende onderzoeken wijzen uit dat het grote gevolgen heeft voor de biodiversiteit. Hij hoort graag hoe de heer Wieffer dat ziet.

De heer Wieffer wijst erop dat er over dit veelbesproken idee veel onduidelijkheid bestaat. Hij houdt staande dat het mogelijk is dat op zonneparken de biodiversiteit wordt bevorderd. Er zijn onderzoeken die aantonen dat zonnepanelen de bodem niet hoeven te verarmen. Hij stelt voor de desbetreffende informatie via de griffie aan de statenleden te doen toekomen.

De heer Karatas hoort de heer Wieffer zeggen dat er veel energie gestoken is in het creëren van draagvlak voor zonne-energie. Hij krijgt daar graag een nadere toelichting op.

De heer Wieffer meent dat het creëren van draagvlak soms een wat minder tastbaar onderwerp is. Als hij in overleg met een gemeente een landeigenaar vindt die bereid is zijn land beschikbaar te stellen, dan gaat het niet alleen om de grond, maar ook over de omgeving.
Dat zijn de direct belanghebbenden, dus de bewoners die direct aan de locatie wonen en de overige bewoners. Een van de manieren waarop hij draagvlak creëert is informatieavonden te organiseren, waarop concrete vragen beantwoord kunnen worden.
Hij merkt dat er in het begin weerstand is, maar naarmate de informatie meer gedeeld wordt, ontstaat er meer begrip.

18. De laatste inspreker is mevrouw Haver Droeze namens landgoed Lokhorst en twee andere landgoederen.

Mevrouw De Man wil weten of zij de bedoeling van mevrouw Haver Droeze goed begrijpt als zij – kort samengevat – veronderstelt dat mevrouw Haver Droeze meer ruimte zoekt voor nevenfuncties op landgoederen om landgoederen in stand te houden.

Mevrouw Haver Droeze erkent dat dat nevenfuncties kunnen zijn, maar ook functieveranderingen en soms is er ook nieuwbouw voor nodig. Dat hoeft niet grootschalig te zijn, maar vooral ook kleinschalig. Het probleem waar zij nu tegenaan loopt is dat kaders vaak niet duidelijk zijn vanuit de natuur. Dat begrijpt zij. Zij onderschrijft ook het belang van het behoud van natuur. Zij merkt alleen dat het ontzettend moeilijk is om daar ruimte voor te krijgen. Dat terwijl het op een landgoed vaak heel goed mogelijk is om dergelijke ontwikkelingen hand in hand te laten gaan met de ontwikkeling van de natuur, zodat er sprake is van een duurzame ontwikkeling, waarbij ook de natuurwaarden gediend zijn.

Mevrouw Rikkoert hoort mevrouw Haver Droeze een aantal problemen benoemen. Zij wil weten of dat geldt voor veel meer landgoederen.

Mevrouw Haver Droeze meent dat dit zeker voor veel meer landgoederen geldt. Zij verwijst naar bladzijde 250 van de weergave van de zienswijzen. Het is duidelijk dat het voor landgoederen een behoorlijke opgave is om in stand te blijven. Daar is beleid voor nodig en het provinciale beleid speelt daarbij een belangrijke rol.

Mevrouw Hoek meent dat bebouwing van landgoederen een eenmalig soelaas bieden en geen structurele oplossing zijn. Is mevrouw Haver Droeze uit op een combinatie van oplossingen omwille van een structurele oplossing?

Mevrouw Haver Droeze zegt daar niet per se op uit te zijn. Wanneer er ruimte vrijkomt op een landgoed wordt allereerst bekeken wat de mogelijkheden zijn binnen de Ruimte voor Ruimteregeling en andere beleidskaders.
Waar zij voor pleit is maatwerk te kunnen leveren op het moment dat de ruimte ontbreekt voor grootschaligere oplossingen. Zij benadrukt dat veel landgoederen juist niet uit zijn op die eenmalige financiering, maar er op uit zijn om grond uit te geven in erfpacht, zodat de

eigendommen bij elkaar gehouden kunnen blijven en opstallen behouden blijven, zodat er voor de lange termijn een bron van inkomsten is.

De voorzitter sluit de hoorzitting om 22.20 uur.